

MỤC LỤC

Lời giới thiệu của Ray Bradbury 7

Con mèo đen
Edgar Allan Poe 11

Con ếch nhảy trứ danh
ở hạt Calaveras - Mark Twain 25

Một vụ việc trên cầu Lạch Cú
Ambrose Bierce 34

Lênh đèn
Stephen Crane 47

Trường hợp của Paul
Willa Cather 79

Những ngọn đồi nhu đàn voi trắng
Ernest Hemingway 105

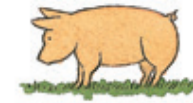
Kí ức phụ tình của cụ Weatherall
Katherine Anne Porter 113

Cúc đại đóa
John Steinbeck 127

Cuộc đời bí mật của Walter Mitty
James Thurber 142

Lúc chạng vạng
Wallace Stegner 151

Xổ số
Shirley Jackson 166

Cảm ơn cô
Langston Hughes 179

Icarus Montgolfier Wright
Ray Bradbury 186

A & P
John Updike 194

Người ở nơi nào?
Joyce Carol Oates 204

Hai tấm chăn
Alice Walker 227

Nai sừng tấm
Rick Bass 240

Giới thiệu tác phẩm
và tác giả 253

LỜI GIỚI THIỆU CỦA RAY BRADBURY

Tên tay bạn là cuốn sách tập hợp 17 truyện ngắn trác tuyệt. Bạn có thể, giống như tôi, nhìn vào tuyển tập này như người ta ngắm ngọc quý. Tôi nghĩ đó là ẩn dụ thích hợp bởi vài lí do. Trước hết, viết một truyện ngắn kiệt xuất không khác cắt và đánh bóng đá quý - cả hai công việc đều đòi hỏi con mắt sắc bén, kĩ thuật nhuần nhị, và bàn tay tự tin. Thứ hai, đọc hợp tuyển này cũng giống như xem xét một viên ngọc thành phẩm với nhiều mặt: tùy thuộc vào cách bạn nâng niu và ngắm nhìn, bạn sẽ thấy nhiều bình diện khác nhau. Trong các truyện ngắn, mỗi bình diện ấy có thể phản chiếu cái chân lí riêng của nó về cuộc đời.

Tôi đã hình thành quan điểm ấy từ lâu. Khi mười tám tuổi, tôi thấy mình vừa rời trường trung học, nhưng lại thiếu vật lực để học lên đại học. Trong tình cảnh như thế, tôi đã thực hiện một điều rất khôn ngoan: quyết định tới thư viện và tự học. Rồi tôi đã làm thế. Tôi tới thư viện mỗi tuần ba ngày trong suốt mười năm và đã tốt nghiệp ở cái nơi toàn những chồng sách chất ngất và những lối đi tĩnh lặng ấy vào tuổi hai mươi tám.

Đâu đó trên đường đời, hoặc trong những năm ngồi thư viện hay sau đó, mỗi truyện trong tập sách này đã bước vào đời tôi và giúp tôi nhìn vào những bình diện nhất định của điều kiện nhân sinh. Tôi tin rằng việc đọc tuyển tập này sẽ là một phương tiện vừa giúp ta tự cái

thiện bản thân, lại vừa giúp ta khám phá về kẻ khác. Mỗi nhà văn - Twain, Hughes, và những người khác - đều giơ lên một mảnh cuộc đời của mình, đưa nó cho bạn, và bảo, “Cái này thì thế nào? Thời khắc này là về tình yêu, hoặc là sự nhận thức một sự kiện, và nó đây.”

Tôi không thể nhặt ra một truyện bất kì ở đây mà bảo rằng đấy là truyện tôi siêu thích, nhưng nếu buộc phải làm vậy, chắc tôi sẽ chọn “Cúc đại đóa” của John Steinbeck. Tôi đọc câu chuyện về hoa và nổi cô đơn này lần đầu khi tôi hai mươi mốt tuổi, và nó đã giúp tôi thấy được một cách rất khác để viết về một đề tài, và làm thế một cách khách quan. Truyện ngắn ấy cũng khiến tôi chọn và đọc tiểu thuyết kinh điển của Steinbeck, *Chùm nho phẫn nộ*, và giáo dục tôi thông qua cách viết thơ bằng văn xuôi, điều đã ảnh hưởng đến lối viết trong tuyển tập truyện của chính tôi, *Biên niên sử Sao Hỏa*.

Bạn sẽ tìm thấy trong hợp tuyển này những nhà văn đã đạt đến vinh quang chỉ nhờ một câu chuyện phi thường duy nhất. “Xổ số,” của Shirley Jackson, đem lại một cơn lũ những tán dương trên khắp nước Mỹ và cả bên ngoài nữa, vào cuối thập niên 1940, nhưng bà không bao giờ viết được thứ gì khác có thể thực sự sánh ngang nó. Bà chấp bút nhiều truyện và tiểu thuyết khác, nhưng “Xổ số” là tác phẩm duy nhất mà mãi mãi về sau vẫn cứ được nhắc đến bất cứ khi nào, bất cứ ở đâu người ta giới thiệu bà.

Một cây bút khác mà ta sẽ làm quen ở đây, đặc biệt nếu bạn ưa hài hước, chính là James Thurber. “Cuộc đời bí mật của Walter Mitty” đã trở thành nổi ám ảnh của tôi khi tôi đang sống ở Ireland vào năm 1953, viết kịch bản cho phim *Moby Dick* của John Huston. Tôi chạy tới hiệu sách gần nhất và mua ngay 12 cuốn sách của Thurber bởi câu chuyện tưởng tượng này đã đánh thức trí tưởng tượng của tôi, khiến tôi muốn biết nhiều hơn nữa về toàn bộ hành trình sáng tác của ông.

Tôi muốn đặc biệt lưu ý đến một truyện nữa: “Con mèo đen” của Edgar Allan Poe. Tôi đọc câu chuyện đen tối này khi chín tuổi, và nó thay đổi cuộc đời tôi. Tôi tiến tới ngẫu nhiên toàn bộ trước tác của

Poe, và lúc tôi bắt đầu con đường riêng làm một nhà văn trẻ khi đôi mươi, ông đã chỉ tôi hướng đi đúng đắn. Tất cả bạn bè đều bảo tôi đừng viết những truyện quái dị, nhưng Poe bảo tôi đừng nghe họ - hãy cứ tiến tới, và viết những truyện quái dị nhất có thể rồi cho chúng vào tập *Dị truyện*.

Đó là những truyện ngắn mà những bình diện của chúng tỏa sáng rực rỡ nhất với tôi. Mỗi tác giả ấy đã từng là người thầy của tôi vào lúc này hay lúc khác. Tôi tìm thấy ở tác phẩm của họ những bài học, sự can đảm, và chỉ dẫn nghề nghiệp. Và như thế, với tôi, họ đã trở thành không chỉ là tác giả, mà - theo một nghĩa nào đó - những người thân, những cô, dì, chú, bác, anh em, cha và mẹ.

Tôi có thể bàn luận về những truyện ngắn Mỹ tuyệt vời khác nữa - như “Một vụ việc trên cầu Lạch Cú” của Ambrose Bierce, “Hai tám chẵn” của Alice Walker, “Lúc chạng vạng” của Wallace Stegner. Nhưng tôi sẽ không làm thế. Thay vào đó tôi mở cánh cửa và mời bạn bước vào. Tôi chúc bạn tìm được một truyện mà rốt cục có thể trở nên tác phẩm bạn đặc biệt yêu mến hay truyền cho bạn cảm hứng - một trải nghiệm trong sự đọc và chân lí mà một ngày nào đó bạn có thể chia sẻ với người khác bên bàn ăn hay trên một chuyến bay.

Vậy, hãy thưởng thức những truyện ngắn này... cùng sự khai mở mà chúng mang đến cho ta.

RAY BRADBURY

Tháng Sáu, 2009

EDGAR ALLAN POE

Con mèo đen

Nhưng nếu ngày mai tôi chết,
hôm nay tôi sẽ trút cạn nỗi lòng.
Mục đích trên hết thầy của tôi là
bày ra trước mắt thiên hạ, rành
rành, súc tích, không lời bàn luận,
một chuỗi những sự kiện thuần
túy xảy ra trong gia đình. Kết quả
là, những sự kiện đó đã gây khiếp
đám - đã tra tấn - đã hủy diệt tôi.

D

ối với câu chuyện điên rồ nhưng cũng chân thực bậc nhất mà tôi sắp sửa viết ra đây, tôi không trông chờ hay cầu cạnh được tin. Quả thực điên rồ nếu tôi mong đợi điều ấy, khi mà các giác quan của tôi cứ khước từ mọi dữ kiện của chính chúng. Ấy nhưng, tôi không hề điên - và rất chắc là tôi cũng không nằm mộng. Nhưng nếu ngày mai tôi chết, hôm nay tôi sẽ trút cạn nỗi lòng. Mục đích trên hết thảy của tôi là bày ra trước mắt thiên hạ, rành rành, súc tích, không lời bàn luận, một chuỗi những sự kiện thuần túy xảy ra trong gia đình. Kết quả là, những sự kiện đó đã gây khiếp đảm - đã tra tấn - đã hủy diệt tôi. Nhưng tôi sẽ không cố giải nghĩa chúng. Với tôi, chúng biểu hiện không gì ngoài Kinh Hoàng - với nhiều người, chúng dường như không đến mức *kì dị*. Có lẽ mai này, người ta sẽ tìm thấy một trí năng nào đó có thể khiến thứ hoang tưởng của tôi trở thành điều bình thường - một trí năng điềm tĩnh hơn, hợp lí hơn, và ít kích động hơn nhiều so với trí năng của tôi, thứ mà, trong những hoàn cảnh tôi sẽ trình bày với một nỗi khiếp đảm, chỉ thấy được một chuỗi liên tiếp thông thường của các nguyên nhân và kết quả rất hiển nhiên.

Từ tám bé, tôi đã được nhận xét là người có tính khí hiền lành, tốt bụng. Cái tâm nhạy cảm của tôi còn lộ lộ đến mức khiến tôi thành trò giễu cho đồng bạn. Tôi đặc biệt triu mến các con vật, và cha mẹ tôi theo đó nuông chiều tôi bằng rất nhiều vật nuôi đủ loại. Tôi dành hầu hết thời gian của mình cho chúng, và tôi hạnh phúc nhất là những khi cho chúng ăn và vuốt ve chúng. Cái tính khí dị biệt này lớn lên cùng tôi, và ở tuổi trưởng thành, tôi tìm thấy ở nó một trong những nguồn vui tươi khuấy khỏa chủ yếu. Với những người ấp ủ tình triu mến với một con chó khôn và trung thành, tôi chẳng cần mất công giải thích

